

Vi bør ikke lade denne sag stå hen og dermed påføre kommende generationer en opgave, som vi i dag har redskaberne og kompetencen til at tage hånd om. Det Konservative Folkeparti går derfor ind for den hurtigst mulige afvikling. Det vil sige den tidshorisont, som er mellem 11 og 20 år.

I VVM-redegørelsen for afviklingen anføres det, at der først kan være tale om en fuldstændig afvikling, når der er opført et slutdepot. Afviklingen er med andre ord afhængig af, at vi samtidig tager endelig stilling til deponerings-spørgsmålet. Vi bør således udarbejde det fornødne beslutningsgrundlag, for at deponeringen indgår i den samlede løsning for afviklingen af nukleare anlæg på Forskningscenter Risø.

Vi støtter således forslaget i sin helhed.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Kl. 10.50

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I SF finder vi det særdeles fornuftigt, at regeringen lægger op til at fjerne anlæggene i de kommende år, ud fra to betragtninger, dels betragtningen om, at hver generation bør rydde op efter sig selv, dels betragtningen om, at det er nu, vi fortsat har en ekspertise på området; den kan vi ikke forventes at have om flere år.

Vi er således enige i den første del af forslaget, idet vi betragter formuleringen »til ubegrænset brug« som en formulering, der også indeholder muligheden for, at et slutdepot *kunne* ligge på Risøs nuværende grund. Vi er også enige i, at der skal udarbejdes et beslutningsgrundlag for et depot for lav- og mellemlradioaktivt affald. Vi er glade for, at regeringen på det her område afviser at eksportere sig ud af problemerne, men vi har en række spørgsmål til regeringens forslag om at finde en international løsning for det højradoaktive affald eller, som det hedder, de langlivede isotoper.

Med hensyn til det beslutningsgrundlag, der skal udarbejdes for slutdepotet, mener vi dog, at vi allerede nu bør fastlægge nogle principper for depotet, og vi vil konkret pege på følgende tre principper, som vi mener bør være retningsgivende eller rettesnore for det beslutningsgrundlag, der skal udarbejdes.

For det første bør der efter vores mening være tale om et reversibelt depot. Det vil sige et depot, hvor man til enhver tid kan komme til de materialer, der er deponeret i depotet. For os be-

tyder det, at vi allerede på forhånd afviser det, vi vil kalde en svensk løsning, hvor man deponerer under havbunden. Vi mener heller ikke, det er hensigtsmæssigt at deponere f.eks. i en salthorst. Ved begge løsninger vil der være tale om, at man ikke kan komme til materialerne efterfølgende.

Tilbage står den mulighed, der består i at deponere på eller i overfladen af jordoverfladen. Det har udvalget i øvrigt haft mulighed for at se på i England for ikke så lang tid siden, lige godt og vel et år siden. Det var det ene princip.

Det andet princip går på, at vi mener, at depotet bør etableres på en måde, hvor det kan fungere som model for andre lande med lav- og mellemlradioaktivt affald. Det vil sige en model, hvor der er et højt sikkerhedsniveau, og her er vi glade for, at regeringen med beslutningsforslaget lægger op til, at der skal være et højt sikkerhedsniveau, og at man ikke ønsker at slække på det, i det tilfælde at de kommende EF-direktiver skulle medføre en slækkelse.

Men vi synes også, det her bør være en model, hvor regeringen også går foran i forhold til drøftelserne af hele den nuclear package, som er fremlagt af EU-Kommissionen, hvor vi mener, det er afgørende, at man fra dansk side kæmper for, at der ikke bliver tale om en slækkelse af sikkerhedsniveauet.

For det tredje mener vi, at det ville være fornuftigt at lade det indgå i beslutningsgrundlaget at få en plan for, hvordan man kan minimere de fremtidige mængder af radioaktivt affald. Der vil jo hele tiden komme radioaktivt affald fra hospitalerne og fra industrien. Vi synes egentlig, at man burde bruge det samme princip, som man gør med andre farlige kemikalier, nemlig at dér, hvor man kan substituere med noget, der er mindre farligt, går man ind og substituerer, og det kunne man jo passende lave i en sådan plan.

Så til slut med hensyn til en international løsning: Som udgangspunkt mener vi, at man skal tage sig af sine egne problemer og ikke eksportere sig ud af dem. Men jeg vil dog godt sige, at vi ikke nødvendigvis er fuldstændig afvisende over for en international løsning. Det kommer meget an på, hvad det er for en type løsning. Der *kunne* godt være fornuft i at lave en fælles løsning mellem et antal lande, der har forsøgsreaktorer og har højradoaktivt affald. Det kunne f.eks. være Norge, Sverige, Danmark, men det kunne også være andre lande.

Hvis det skal være en mulighed, må det imidlertid være klart, at Danmark også er åben for, at